

**Stowarzyszenie Jezioro Rogozińskie,
Wielka Poznańska 23,
64-610 Rogoźno
e-mail: jeziororogozinskie@gmail.com**

Rogoźno, 31.01.2025 r.

**Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu
ul. Chlebowa 4/8
61-003 Poznań**

**Formularz zgłaszania uwag i wniosków do projektów Planów utrzymania wód
oraz sporządzonych dla tych dokumentów Prognoz oddziaływania na środowisko
w ramach prowadzonych konsultacji społecznych**

Formularz

1) Reprezentuję (proszę zaznaczyć znakiem X właściwą odpowiedź)

☐ Administracja rządowa,	☐ Osoba prywatna,
☐ Administracja samorządowa,	☐ Inna (proszę określić typ/ rodzaj):
☒ Organizacja pozarządowa,	

2) Proszę zaznaczyć znakiem „X”, którego obszaru dotyczy zgłaszana uwaga lub wniosek. **Prosimy o wypełnienie osobnych formularzy do różnych obszarów RZGW.**

☐ RZGW w Białymstoku	☒ RZGW w Poznaniu
☐ RZGW w Bydgoszczy	☐ RZGW w Rzeszowie
☐ RZGW w Gdańsku	☐ RZGW w Szczecinie
☐ RZGW w Gliwicach	☐ RZGW w Warszawie
☐ RZGW w Krakowie	☐ RZGW we Wrocławiu
☐ RZGW w Lublinie	☐ nie wiem / nie dotyczy

3) Proszę o wpisanie uwag w poniższej tabeli – po jednej uwadze w wierszu.

3) Do jakiego dokumentu zgłaszana jest uwaga/ wniosek- proszę wybrać: projekt PUW; Prognoza	4) Fragment, do którego odnosi się uwaga/ wniosek: podrozdział, strona/y, nr/y tabel/-i, kod jcwp, id odcinka wód	Treść zgłaszanej uwagi lub wniosku	Uzasadnienie zgłaszanej uwagi lub wniosku
Projekt PUW	RW60001618699 - Wełna od Nielby do ujścia	Wnioskujemy o wyłączenie z prac utrzymaniowych	Uzasadnienie znajduje się pod tabelą
	RW60001618651 - Wełna od Lutomni do Nielby		
	RW600018186339 - Wełna do Lutomni		
	RW60001818649 - Gołaniecka Struga		
	RW6000181865299 - Nielba		
	RW600015186389 - Dopływ z Gruntowic		
	RW600009186369 - Kanał Ruda Koźlanka - Nieświastowice		
	RW60001018689 - Flinta		
	RW600009186949 - Zaganka		
	RW60000918692 - Dopływ z Nienawiszcza		
	RW6000181966979 - Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia		

	RW600010186729 - Dopływ z Sokołowa Budzyńskiego		
	RW600010186589 - Rudka		
	RW600010186563 - Dopływ z jez. Sarbi		
	RW600016186675 - Mała Wełna od jez. Gorzuchowskiego do Dopływu z Rejowca		
	RW6000181866539 - Mała Wełna do jez. Gorzuchowskiego		
	RW60000918692 - Dopływ z Nienawiszcza		

5) Treść zgłaszanej uwagi lub wniosku

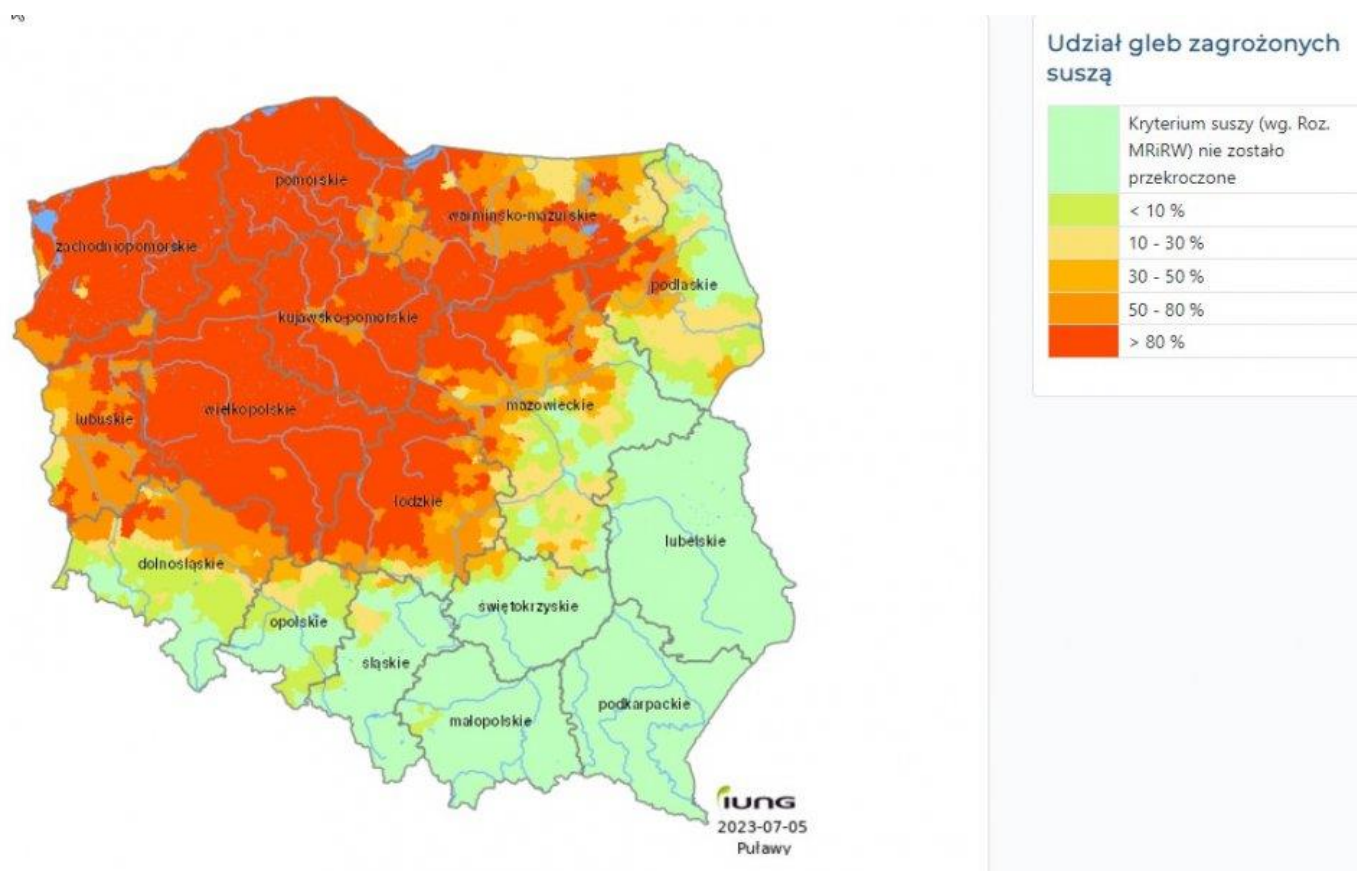
Wnioskujemy o wyłączenie ww. jednolitych częściach wód powierzchniowych (JCWP) znajdujących się w zlewni rzeki Wełny z poniżej opisanych prac utrzymaniowych:

1. wykaszanie roślin z dna oraz brzegów śródlądowych wód powierzchniowych;
2. usuwanie roślin pływających i korzeniących się w dnie śródlądowych wód powierzchniowych;
3. usuwanie drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych;
4. usuwanie ze śródlądowych wód powierzchniowych przeszkód naturalnych oraz wynikających z działalności człowieka;
5. zasypywanie wyrw w brzegach i dnie śródlądowych wód powierzchniowych oraz ich zabudowę biologiczną;
6. udrażnianie śródlądowych wód powierzchniowych przez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód oraz usuwanie namulów i rumoszu;
7. remont lub konserwacja stanowiących własność właściciela wód: a) ubezpieczeń w obrębie urządzeń wodnych, b) budowli regulacyjnych;

8. rozbiórka lub modyfikacja tam bobrowych oraz zasypywanie nor bobrów lub innych zwierząt w brzegach śródlądowych wód powierzchniowych.

6) Uzasadnienie zgłaszanej uwagi lub wniosku

Susza hydrologiczna trwająca od kilkadziesiąt lat, a przez to ciągłe zmniejszenie zasobów wód gruntowych i powierzchniowych wymagają zupełnie nowego podejścia, gdzie retencja wody stanowi najwyższy priorytet. Analizując zagrożenia (np.: zalane pola), ryzyka (podtopienia przy ciekach) i strategię (konsekwencje osuszania naszego regionu w zlewni rzeki Wełny) widzimy, że należy diametralnie zmienić sposób zarządzania wodą. Proponowane w PUW prace utrzymaniowe w rzekach doprowadzą w miesiącach letnich do znacznego zmniejszenia ilości wody w jej naturalnym korycie i zlewni oraz zachwiania równowagi biologicznej i zarastania koryta rzeczno-ego. Może to być szczególnie bolesne dla naszego regionu, który dotknęły w ostatnich latach wszystkie cztery rodzaje susz (atmosferyczna, rolnicza, hydrologiczna, hydrogeologiczna) – zobrazowane jest to na mapce po prawej stronie (źródło mapki: wir.org.pl).

Przewalone drzewa, które planuje się usuwać w ramach PUW stanowią siedliska dla wielu roślin i zwierząt. Drzewa te powodują, że rzeka nie jest „wodną autostradą” ale tworzy malownicze meandry i dogodne miejsce dla życia i rozmnażania (tarliska) dla wielu gatunków ryb. Przewrócone drzewa oraz opadające z nich liście zasilają rzekę w ważne dla życia wodnego substancje powodujące jej samooczyszczanie (np. liście, kora i drewno olchy czarnej) i jest to proces jak najbardziej naturalny. Niektóre z tych drzew stanowiły bobrowe żeremia. Wiele ze wskazanych odcinków rzek stanowią korytarze ekologiczne, który mają zapewnić życie i swobodne przemieszczanie się roślin i zwierząt. Usuwanie znajdującej się tam roślinności zniszczy je a także liczne siedliska pogarszając bioróżnorodność. Rzeka to nie jest infrastruktura drogowa, ale złożony ekosystem. Drzewa to źródło materii organicznej, miejsce rozwoju biofilmu (samooczyszczanie wód), ale też podwodne fragmenty drzew są bardzo ważnym siedliskiem dla ryb (w tym młodych ryb) (Pawlaczyk, 2017). Z powodu wieloletniego deficytu wody w naszym regionie dochodzi coraz częściej do ekstremalnego zagrożenia pożarowego i wysokich strat w lasach ze względu na mniejsze przyrosty i większe narażenie na żery larw owadów.

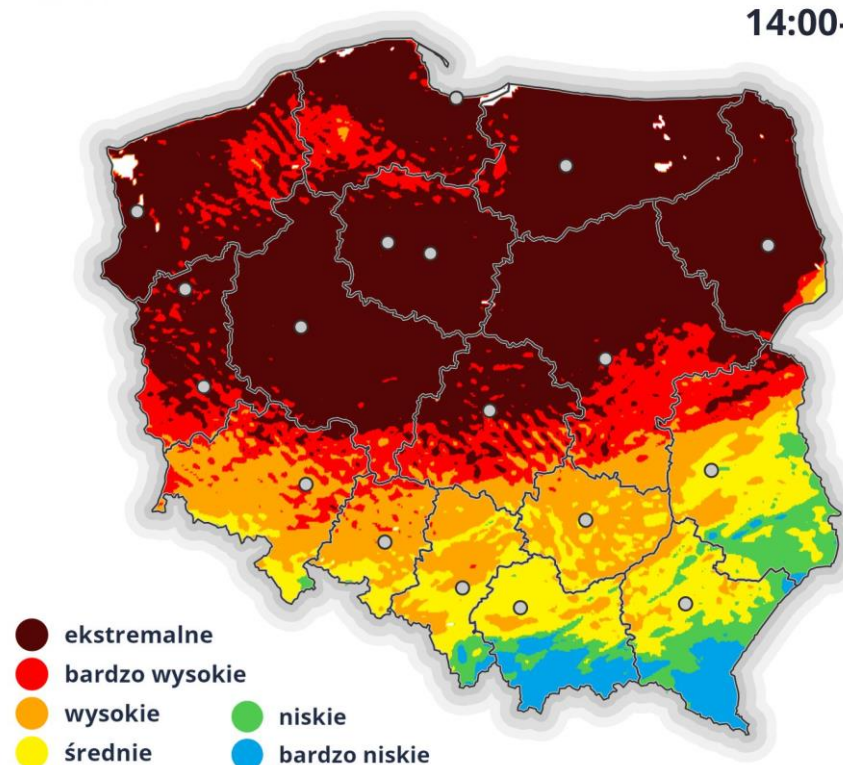

Zagrożenie pożarowe lasu

Poniedziałek

12.06.2023

14:00-16:00

Wersja testowa wskaźnika ogólnego zagrożenia pożarowego lasu (FWI) obliczonego na podstawie danych z numerycznego modelu pogody WRF METEOPG (start: 11.06.23 14:00) oraz algorytmów "Canadian Forest Fire Weather Index System". Czas lokalny.

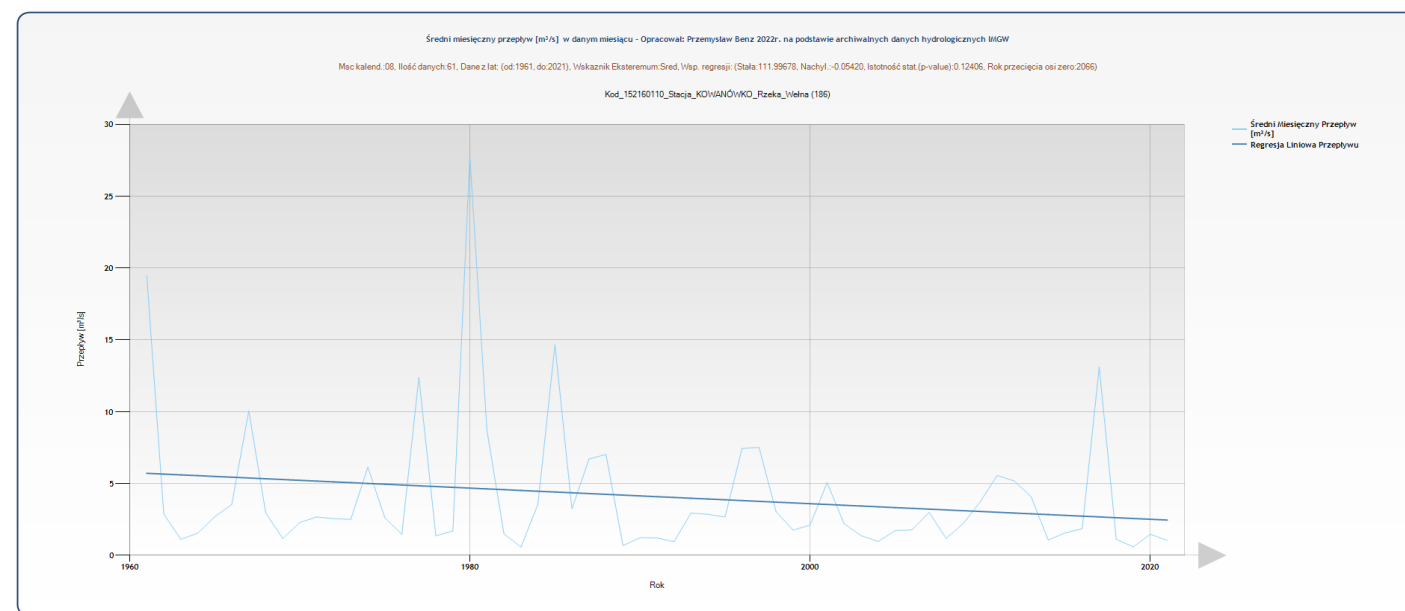
Centrum
Modelowania
Meteorologicznego

Proponowane prace utrzymaniowe doprowadzą przyspieszenia procesu stepowania pól. Z tytułu suszy rolnikom wypłacane są ogromne kwoty każdego roku - w skali Polski przekraczające miliard złotych rocznie. Jako alternatywę często

proponuje się Rolnikom nawadnianie roślin korzystając z już mocno uszczuplonych zasobów wód powierzchniowych i podziemnych. Proces ten stanowi zamknięte koło prowadząc w kolejnych cyklach hydrologicznych do jeszcze większego deficytu wody w regionie.

Potrzebne jest zweryfikowanie w zlewni rzeki Wełny czy poprawnie wykonane zostały przekształcenia gruntów na terenach zalewowych - szczególnie w pobliżu większych cieków. Grunty, które kiedyś stanowiły łąki mogły być rok każdej wiosny w sposób naturalny zalewane wodą skutecznie uzupełniały zasoby wód podziemnych. Zamiana takich gruntów na pola orne prowadzi do tego, że zgłaszane są żądania odszkodowania ze względu na straty poniesione w wyniku zalania a w konsekwencji do osuszania tego terenu oraz terenów przyległych. Dodatkowo należy zrewidować czy miejsca, które są narażone na podtopienia zostały właściwie przydzielone pod zabudowę. Czy przypadkowo budynki nie zostały posadowione na terenie zalewowym a w konsekwencji czy zasadne jest, aby pojedyncze przypadki posadowione w niewłaściwy sposób miały zmusić, do osuszania całego naszego regionu.

Trend średniego miesięcznego przepływu mierzonego w sierpniu w kolejnych latach dla rzeki Wełny jest silnie

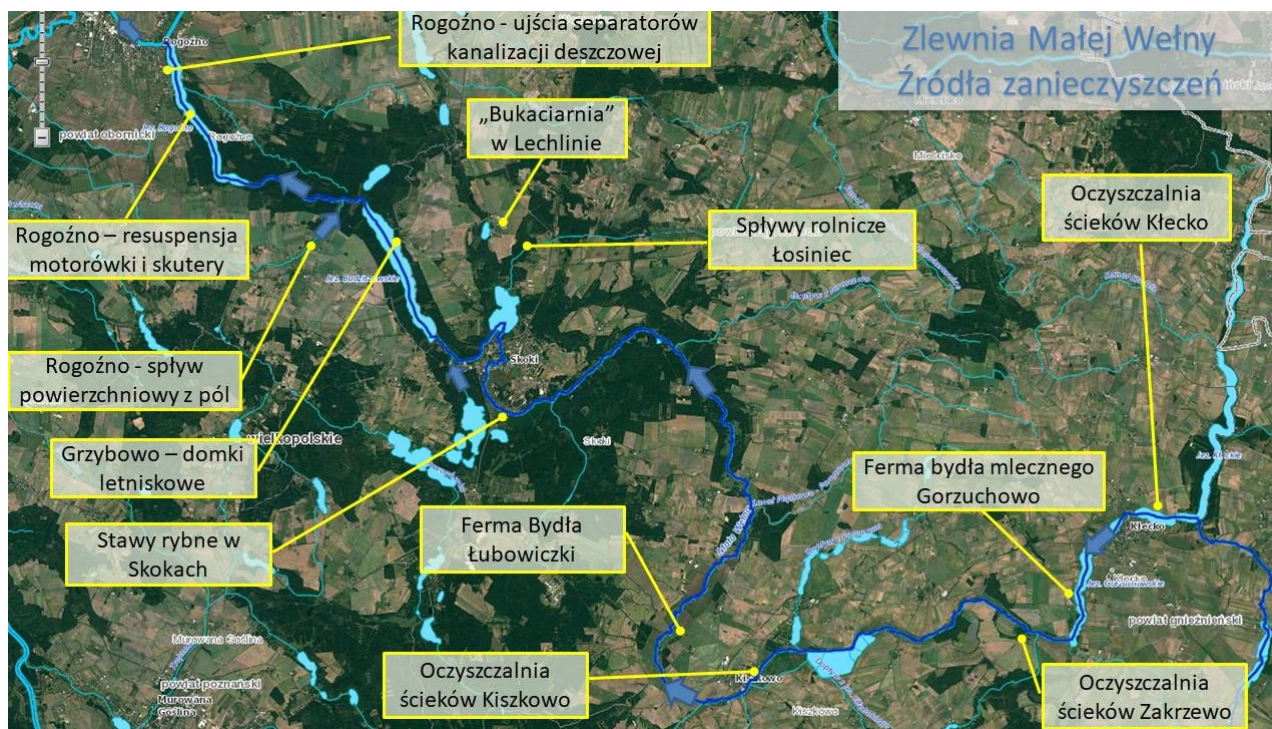

spadkowy i przecnie oś zero w 2066 r. (obliczone na podstawie danych IMGW dla wodowskazu w Kowanówku z ostatnich 60-ciu lat). Jeżeli nie zostaną podjęte skuteczne działania ochronne przyczyniające się do zatrzymania wody w krajobrazie to w ciągu około 40 lat z wysokim prawdopodobieństwem rzeka Wełna stanie się rzeką okresową – wysychającą w porze suchej. Taka sytuacja doprowadzi do masowego

wymierania organizmów żyjących zarówno w rzece jak i w jej otoczeniu. Brak wody w Wełnie zagrozi także funkcjonowaniu infiltracyjnego ujścia wody w Kowanówku dla miasta Obornik oraz 34 miejscowości na terenie gminy Oborniki.

Problem suszy w naszym regionie potęguje także zmieniający się klimat - znaczny wzrost średniej rocznej temperatury i zmieniający się charakter opadów. Wzrost temperatury w znaczącym stopniu zwiększa parowanie wzmacniając ujemny trend Klimatycznego Bilansu Wodnego w zlewni rzeki Wełny. Zmienia się też charakter opadów - obecnie często padają nawalne deszcze i później panują długie okresy suszy – Powinno to skłonić do zupełnie nowego podejścia do retencji wody. Należy dołożyć wszelkich starań do tego, aby wodę gromadzić w tym miejscu, gdzie ona pada, a nie szybko odprowadzać ją z krajobrazu do większych rzek, a następnie do Bałtyku a temu właśnie w głównej mierze mają przyczynić się opisane prace utrzymaniowe w Planie Utrzymania Wód.

Wnosimy zatem o wprowadzenie projektów, które nie zostały ujęte w PUW, a przyczynią się do poprawy retencji. Należy wprowadzić rekompensaty finansowe dla przesiedlenia z terenów zalewowych i dzięki temu możliwe będzie tworzenie w tych obszarach polderów zalewowych mających także ważne funkcje przeciwpowodziowe i siedliskowe. Wiele z zaznaczonych rzek np. Wełna, Flinta, zostało przekopanych i „wyprostowanych” – ogromnie korzyści środowiskowe przyniesie ich renaturyzacja z odtworzeniem starorzeczy. Wnosimy także o podjęcie takich prac, które przyczynią się do poprawy czystości

wód, do czego zgodnie z Prawem Wodnym, zobowiązane są PGW Wody Polskie. Na powyższej mapie zaznaczono istotne źródła zanieczyszczeń zlewni rzeki Małej Wełny.

7) Jeżeli chce Pan/Pani otrzymać potwierdzenie wypełnienia formularza, prosimy o podanie adresu e-mail:

